

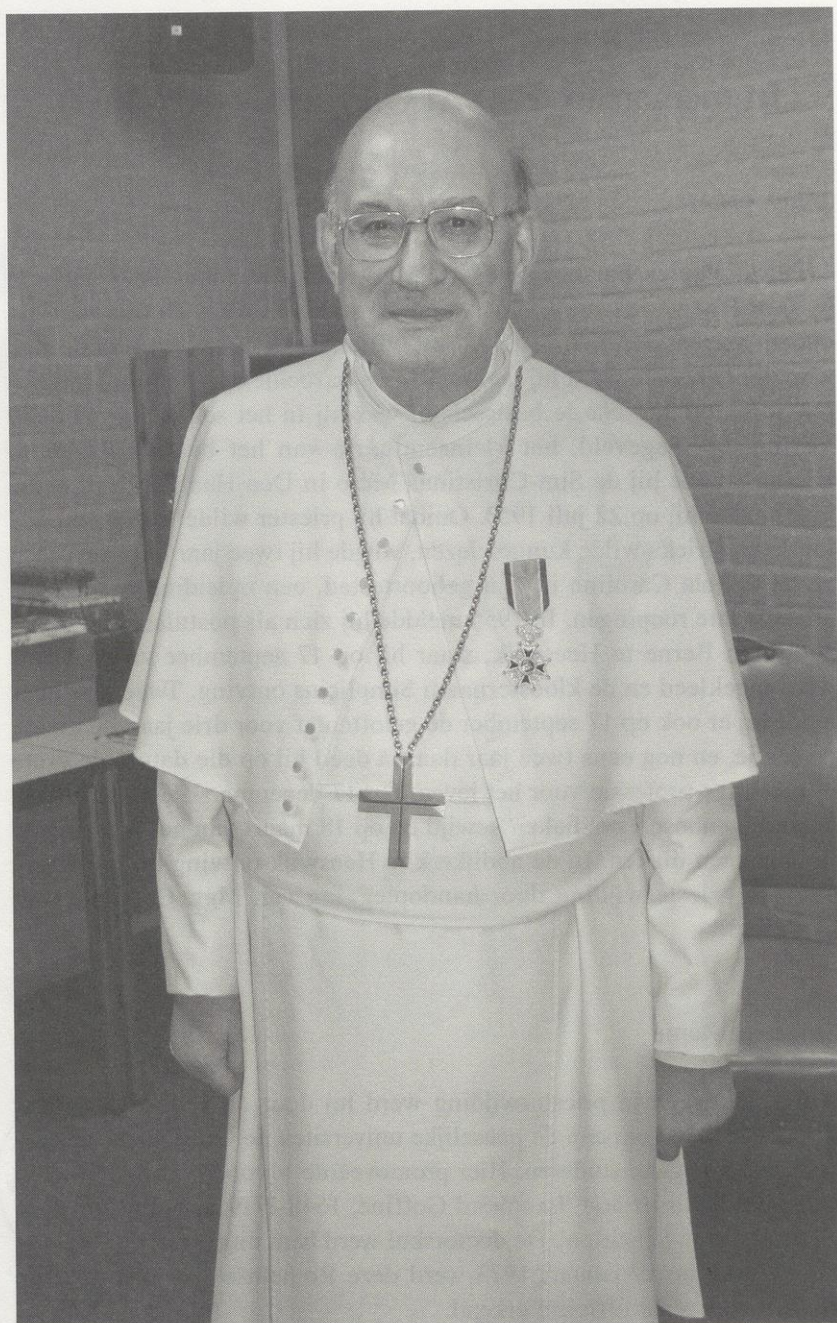
In memoriam Piet Al O.Praem. (1937-2010)

Jonge jaren

Petrus Paulus Bartholomeus Al werd op 3 september 1937 geboren in Den Haag, waar zijn vader uitbater was van Café Duinoord. Zijn ouders waren Bartholomeus Al en Adriana van der Ham. Op de dag van zijn geboorte werd hij gedoopt in de parochiekerk van de Martelaren van Gorcum. Na de basisschool was hij in het schooljaar 1949/50 leerling op Hageveld, het kleinseminarie van het bisdom Haarlem. Hierna volgde hij de Sint-Christinus Mulo in Den Haag. Zijn diploma hier haalde hij op 22 juli 1953. Omdat hij priester wilde worden en dus Latijn en Grieks wilde kunnen lezen, volgde hij twee jaar lang de lessen op de Schola Carolina in zijn geboortestad, een opleiding voor zogenoemde late roepingen. In 1955 meldde hij zich als postulant aan bij de abdij van Berne te Heeswijk, waar hij op 17 september van dat jaar werd ingekleed en de kloosternaam Simplicius ontving. Twee jaar later legde hij er ook op 17 september de geloften af voor drie jaar, de kleine professie, en nog eens twee jaar daarna deed hij op die datum de grote of plechtige professie voor het leven. Op 17 december 1960 werd hij in 's-Hertogenbosch subdiaken gewijd en op 18 maart van het jaar daarop in Nijmegen diaken. In de abdijkerk te Heeswijk ontving hij op 16 juli 1961 de priesterwijding door handoplegging van Mgr. C. Vanuytven O. Praem.

Studie in Rome

Een jaar na zijn priesterwijding werd hij door de abbdijleiding naar Rome gezonden om aan de pauselijke universiteit de Gregoriana kerkgeschiedenis te gaan studeren. Hier promoveerde hij op 25 juni 1966 cum laude op de dissertatie 'Leonhard Goffiné, 1648-1719, sein Leben, seine Zeit und seine Schriften'. De doctorsbul werd hem uitgereikt op 30 januari 1970 en op 17 januari 1973 werd deze Romeinse titel ook door de Nederlandse staat officieel erkend.

Activiteiten in het onderwijs

Als een soort vingeroefening is Piet Al vóór zijn vertrek naar Rome even docent geweest aan het Theologisch Instituut Eindhoven, dat slechts een heel kort bestaan heeft gekend. Na zijn terugkeer uit De Stad werd hij aangesteld om eventuele novicen Ordegeschiedenis te doceren. Hij werd er ook lid van de commissie Studie en Opleiding en van de bibliotheekcommissie. Een tijd lang was hij lid van de stuurgroep volwassencatechese van het dekenaat Veghel. Ook was hij een tijd geestelijk begeleider van de studenten van de Latijnse School in Gemert, waar hij de rector als leraar geschiedenis verving wanneer deze ziek was. Hij was lid van het curatorium van het Heeswijkse gymnasium Bernrode en van de commissie toezicht van de priesteropleiding Bovendonk. Zijn voornaamste leeropdracht lag echter bij Agripa, de gezamenlijke priesteropleiding van de Vlaamse norbertijnenabdijen Averbode, Grimbergen, Postel en Tongerlo. Op 15 september 1980 werd hij er tot docent Kerkgeschiedenis benoemd, een taakfunctie die hij dertig jaar met toewijding en grote waardering vanwege de studenten zou vervullen.

Functionies in Abdij en Orde

Half mei 1968 werd hij gekozen als *deputatus conventus* van de binnenheren in de canonieraad. Sinds november 1977 was hij lid van het Algemeen Bestuur van de abdij. In 1979 werd hij supprior en in 1994 prior. Dit zou hij blijven tot hij in 2001 tot abt werd gekozen, welke functie hij tot 2007 vervulde. Als abt koos hij het devies 'Dat allen één zijn'. In deze periode 2001-2007 was hij tevens vader-abt van het norbertinessenklooster Sint-Catharinadal in Oosterhout. Van begin 1972 tot medio 1982 was hij voorzitter van de Werkgroep voor Liturgie, daarna is hij lid hiervan gebleven. Namens de abdij was hij lid van het instituut Liturgische en Rituele Studies in Tilburg.

Door het Definitorium van de Orde werd hij op 3 december 1982 benoemd tot corresponderend lid van de ordecommissie De Vita Canonica et de Spiritu Ordinis. In maart 1995 werd hij lid van de Historische Commissie van de Orde. Vanwege zijn brede talenkennis was hij herhaaldelijk tolk op generale kapittels. Nadat abt T. Handgrätinger abt-generaal was gekozen, werd P. Al op 2 oktober 2003 door het Definitorium geco-opteerd om de vacante plaats van definitor van de Orde in te vullen tot aan het Generaal Kapittel in 2006.

Byzantijnse liturgie

Reeds vroeg had Piet een grote belangstelling voor de christelijke kerken van het oosten. Dit resulteerde in een grote deskundigheid op dit gebied en tot allerlei activiteiten in en voor deze kerken. Hij leerde Russisch, later ook Oekraïens. Hij verdiepte zich in de mystiek van de iconen en wist anderen voor deze religieuze kunstuiting te begeisteren. In dit verband is hij onder meer bestuurslid geweest van het Apostolaat der Hereniging, secretaris van de studiegroep Christelijk Oosten, redactielid van *Het Christelijke Oosten*, lid van het dagelijks bestuur en studiesecretaris van Apostolaat voor de Oosterse Kerken en bestuurslid Aktie en Ontmoeting Oosterse Kerken. Vanaf november 1973 had hij de pastorale zorg voor de katholieke Oekraïners in Nederland en enige tijd ook voor die van de parochie Brussel-Leuven. Bijna wekelijks vierde hij her en der met gespecialiseerde koren de Byzantijnse liturgie.

Oecumene

Naast zijn belangstelling voor het Christelijke Oosten behield Piet grote interesse voor de ontwikkelingen in het eigen westen. Dit blijkt uit het feit dat hij bestuurslid is geweest van de Katholiek, de Vereniging voor Oecumene en lid van de Beleidscommissie Oecumene van de Nederlandse Bisschoppenconferentie.

Als beloning voor al zijn arbeid werd Piet Al op 2 februari 2001 gedecoreerd. Hij werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Ziekte en overlijden

Jarenlang heeft Piet in alle geduld getobd met een ongeneeslijke kwaal. Het weerhield hem er niet van zijn taak als vader-abt na te komen en de dochterstichtingen van de abdij in India en Amerika te bezoeken. Ten slotte moest hij toegeven. Na een herseninfarct op 13-14 juli 2010 bleek dat zijn hele lichaam was overwoekerd. Op 2 augustus werd hij bediend en op 10 augustus keerde hij vanuit het ziekenhuis terug in de abdij om er op 22 augustus te overlijden. De talrijk bijgewoonde uitvaart vond plaats op 30 augustus in de parochiekerk van Dinther, waarna Piet werd begraven tussen zijn medebroeders op het kerkhof van de abdij in Heeswijk.

Publicaties, een selectie

'Leonhard Goffiné, der Verfasser der Handpostille', *Jahrbuch für Geschichte und Kunst des Mittelrheins und seiner Nachbargebiete*, 18-19 (1966-67).

Leonhard Goffiné (1648-1719). Sein Leben, seine Zeit und seine Schriften, (Bibliotheca Analectorum Praemonstratensium, 9), Averbode, 1969.

samen met M. SCHNEIDERS (ed.), *Een soort onschuldige hobby? Een eeuw liturgisch werk van de Norbertijnen in Nederland*, Heeswijk, 1992.

'Premonstratenzer aanwezigheid in Nederland', in *Tijdschrift voor Nederlandse Kerkgeschiedenis*, 2 (1999) 67-75.

'Het voortleven van de Abdij van Berne in haar parochies', in *De strijd om te overleven*, (Werkgroep Norbertijner Geschiedenis in de Nederlanden. Bijdragen van de contactdag, 17), Averbode, 2007, p. 7-17.

'In memoriam Huub van Bavel O.Praem. (1923-2008)', in *Analecta Praemonstratensia*, 85 (2009) 5-8.

In *Analecta Praemonstratensia* gerecenseerde werken:

N. BACKMUND, *Allerhand Pfarrergeschichte – vorwiegend heiter*, Grafenau, 1969, in *Anal. Praem.*, 46 (1970) 357.

E.M.F. KOCH, *De kloosterpoort als sluitpost? Adellijke vrouwen langs Maas en Rijn tussen huwelijk en convent, 1200-1600*, Leeuwarden, Mechelen, 1994, in *Anal. Praem.*, 72 (1996) 153-154.

Joseph A. GRIBBIN, *The Premonstratensian Order in Late Medieval England*, Woolbridge, 2001, in *Anal. Praem.*, 80 (2004) 282-283.